

No. 12

XXVI R,
Istnienia

Cena numeru
200 mk.

Cena prenumeraty

w Łodzi:
Miesięcznie mk. 4000
Z prz es. poczt.
Miesięcznie " 5000
poza Łodzią egz. 220
Konto Pocztow. Kasy
Oszczęd. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela dnia 14 stycznia 1923 r.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Nowi ministrowie.

(wp) Wczoraj wieczorem nastąpiła nominacja ministrów skarbu oraz przemysłu i handlu. Teke skarbu obejmie p. Władysław Grabski, b. prezes ministrów, teke przemysłu i handlu, p. dr. Kazimierz Ossowski. b. minister przem. i handlu w gabinecie p. Ponikowskiego. W ten sposób gabinet gen. Sikorskiego został skompletowany i w pełnym składzie przedstawia się Sejmowi dn. 16 b. m.

Gabinet porozumienia.

(wp) Przyjęcie przez p. Grabskiego teki ministra skarbu uważane jest w opinii sfer politycznych, jako zapowiedź utworzenia gabinetu, który może skupić przedstawicieli różnych stronnictw i w ten sposób zyskać charakter gabinetu współpracy i porozumienia. Taki koalicyjny poniekąd charakter gabinetu potwierdza również nominacja p. Ossowskiego, na ministra przemysłu i handlu.

Wobec takiego ukształtowania się stosunków politycznych sądzą powszechnie, że expose premiera Sikorskiego, spotka się niewątpliwie z życzliwym przyjęciem na gruncie sejmowym.

Narady.

(wp) Jak się dowiadujemy, wczoraj minister spraw zagranicznych p. Skrzyński zaprosił do siebie ministrów pełnomocnych. Anglii, Francji, Japonji i Włoch.

Konferencja, która trwała prawie godzinę, miała za przedmiot sytuację wytworzoną w obrębie Klajpedy.

Nieprawdopodobna nominacja.

(wp) W pewnych kołach politycznych krążyła wczoraj nieprawdopodobna pogłoska o mianowaniu radcą poselstwa polskiego w Berlinie niejakiego p. Miklaszewskiego. Jest to b. adwokat krakowski obrońca licznych i skomplikowanych interesów polskiego stronnictwa ludowego, Piasta, którego jest członkiem, a ostatnio także właścicielem małego bankczku i kantoru wymiany walut obcych na placu Napoleona pod nr. 6.

Jedyną kwalifikacją p. Miklaszewskiego na posterunek berliński jest, mówią w tajemniczeni, życzenia szefa P. S. L. p: Witosza pozbycia się p. Miklaszewskiego ze stronnictwa, gdyż nawet tam jest on podobno trudny do zniesienia.

Narciarze polityczni.

Jak wiadomo pp. marszałek Rataj, oraz przedstawiciele lewicy sejmowej i premier Sikorski, bawili na niezasłużonym jeszcze wypoczynku w Zakopanem. Trochę to dziwnie wygląda takie dolce far niente wówczas, gdy stosunki ogólnokrajowe domagają się najintensywniejszej pracy Sejmu i rządu. Skwirczyński w karykaturze powyższej, świetnie charakteryzuje „narciarzy” politycznych, którzy rzekomo pod Giewoniem ukąć mieli jakoweś plany naprawy Rzeczypospolitej.

Okupacja Ruhry ukończona.

WIEN 13. 1. (AW) Z Berlina donoszą, że przednie strażysk francuskich zajęły przedmieście Bochum. W Duisburgu i Rattlingen stoją już wojska francuskie.

BEZUŻYTECZNE PROTESTY.

KOLONJA 13 (PAT) Organizacje zawodowe zachodnich Niemiec postanowiły w dniu 15 bm. od godz. 11 do 12 w południe proklamować we wszystkich fabrykach, warsztatach i biurach jednogodzinny strajk na znak protestu przeciw zarządzeniom Francji.

BERLIN 13. (PAT) Pisma donoszą, że dokumenty syndykatu węglowego, dotyczące dostaw z tytułu odszkodowań, pozostały w Essen.

BERLIN 13. (PAT) „Deutsche Allge-

meine Zeitung“ donosi, że rząd sowiecki zastosował do rządów państw sojusznicznych ostry protest przeciw obsadzeniu zagłębia Ruhry przez Francję i Belgię.

DOPIERO 50 PROCENT!

BERLIN 13. (PAT) „Vorwaerts“ donosi, że 50 proc. niemieckich kopalń węgla znajduje się na terytorjum, obsadzonym przez Francję i Belgię.

UKONCZENIE OKUPACJI.

BORDEAUX 13. (PAT) Donoszą z Essen: Posuwanie się wojsk francuskich zostało ukończone. Nie wydarzył się żaden incydent. Wczoraj rano na całym terytorjum okupowanym panował spokój. 40.000 robotników stawiało się, jak zwykle, do pracy. Pościagi kursują normalnie.

Ustępstwo Francji.

FRANCJA CHCE ODROCZYĆ NIEMCOM NAJBLIŻSZĄ NOTE.

BORDEAUX 13. 1. (AW) Barthou na posiedzeniu komisji odszkodowań 13 b. m. miał zaproponować przesunięcie terminu płatności najbliższej niemieckiej raty reparacyjnej z dnia 15 na 31 stycznia r. b.

Według zdania pism francuskich projekt przedłużenia terminu spłat należy tłuma-

czyć tem, że rząd francuski chce sojusznikom dać dość czasu do zbadania nowego planu francuskiego, który w tych dniach ma być opublikowany.

Pozatem liczy Francja i na to, że do tego czasu nastąpi wyjaśnienie stanowiska rządu niemieckiego.

LOS Y

loterji państwowej

nadeszły.

Zamienić można w ad-
ministracji „Rozwoju“

TELEFONEM Z WARSZAWY

AKT OSKARŻENIA DLA DĄBALA.

*) W tych dniach przewieziono Dąbala pod silnym konwojem z więzienia mokotowskiego do sądu okręgowego, gdzie wręczono mu akt oskarżenia z powodu nowego procesu, jaki mu wytoczono już po osadzeniu go w więzieniu za dawne przestępstwa.

O ULASKAWIENIE ELIGJUSZA NIEWIADOMSKIEGO.

*) Ukazała się broszura p. Leo Belmonta, zatytułowana „List otwarty do pana prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie Eligjusza Niewiadomskiego“.

W broszurze tej p. Belmont zwraca się z prośbą do „Czcigodnego pana drugiego prezydenta wskrzeszonej cudem dziejowym Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej i Jej pierwszego prezydenta“ o ulaskawienie Eligjusza Niewiadomskiego, twierdząc, że jego zrzeczenie się apelacji i prawa złożenia prośby o łaskę nie posiada decydującego znaczenia prawnego.

Jak donosi jedno z pism również i p. Franciszek Paschalski, złożyć ma, imieniem rodziny zamordowanego prezydenta, prośbę o ulaskawienie E. Niewiadomskiego.

O KARĘ ŚMIERCI.

*) Komisarjat rządu wystąpił do min. spraw wewn. z wnioskiem, ażeby sejm uchwalił wysokie kary doraźne, nie wyłączając kary śmierci, za szmuglowanie produktów z granicą. Projekt prawa ma być wniesiony do sejmu najdalej za dni 10.

PODATEK OD CUKRU NIE PODWYŻSZONY.

*) Dzienniki donoszą, że ministerstwo skarbu nie nosi się narazie z zamiarem podwyższenia podatku od cukru. Dotychczas określono akcyzę od cukru na mocy rozporządzenia ministra, wydawanego na podstawie ustawy ramowej. Ustawa ta wygasa 31 grudnia r. ub., obecnie więc minister nie ma uprawnienia do podwyższenia akcyzy.

Z OSTATNIEJ CHWILI

UMOWA SOWIETÓW Z KRUPPEM.

BERLIN, 13 (wt) „Berliner Tageblatt“ donosi, że firma Krupp otrzymała wczoraj od przebywającego obecnie w Moskwie kierownika wydziału handlowego przy Poselstwie Rosyjskiem w Berlinie, Stomoniakowa, telegram, według którego Rząd Sowietów zaakceptował proponowane zmiany w umowie o koncesję rolnicze w Zagłębiu Donu. „Berliner Tageblatt“ czyni przytem taką uwagę:

W ten sposób o wiele korzystniej ułożony warunki przeprowadzenia umowy, która przysłała do skutku dzięki współdziałaniu kapitału angielskiego. Rząd Sowiecki uwzględnił obustronnie korzyści. Po umowie Cyttona Wolfa z Sowiekami umowa firmy Kruppa jest drugim ważnym etapem na drodze do ożywienia niemiecko-rosyjskich stosunków handlowych.

„KROLESTWO“ PALESTYNY.

BOZANNA 13 (PAT) Szwajcarska Ag. Telgr. donosi, że Emir Abdalach, syn króla Hadżasu, obecnie książe Transjordanii ma być proklamowany królem Palestyny. Transjordanja będzie w tym wypadku przyłączona do Palestyny. Nowy król zaakceptuje projekt lorda Balfoura w sprawie sjonizmu, będzie go jaśnie tak interpretował, aby uwzględnić żądania Arabów (?) (2)

Milionówka.

We wczorajszym ciągnięciu milionówki wyszły numery:

3.143.463

3.192.392

P. K. O. w Warszawie. (2)

KŁAJPEDA JESZCZE SIĘ BRONI

STARCIE WOJSK FRANCUSKICH Z LITWINAMI.

KŁAJPEDA 13 (PAT) Na północ od Kłajpedy przyszło do utarczki między wojskiem francuskim a litewskimi ochotnikami.

FRANCUZI NIE CHCA PERTRAKTOWAĆ Z LITWINAMI.

KRÓLEWIEC 13 (PAT) Wojska litewskie w sile maximum 3,000 ludzi okrążyły Kłajpedę i wysłały parlamentarjuszy do wysokiego komisarza francuskiego Petisne. Wysoki komisarz parlamentarjuszy nie przyjął, oświadczając im, że pertraktować nie zamierza i żąda natychmiastowego rozbrojenia wojsk i band litewskich oraz ustąpienia ich z terytorjum Kłajpedy. Część statków — wojennych francuskich i angielskich prawdopodobnie dziś przybędzie do Kłajpedy. Gdyby Litwini zaatakowali miasto wojska francuskie zdecydowane są bronić się, w ostatecznym wypadku w Koszarach.

OGŁOSZENIE STANU WOJENNEGO W KŁAJPEDZIE.

KŁAJPEDA 13 (PAT) Ogłoszono rozporządzenie w sprawie wprowadzenia sądów wojennych dla przestępców i za zbrodnie przeciw porządkowi publicznemu oraz za podżeganie przeciw władzom i wojsku okupacyjnemu. Przywódcy wielkolitewscy między in. znany agitator Gajgaletz i Simonajtis uciekli wczoraj z miasta. Generał wojsk okupacyjnych wydał rozkaz ich aresztowania.

NIE ZBYT PEWNE POŁOŻENIE.

KŁAJPEDA 13 (PAT) W razie ataku Litwinów na miasto, możliwe jest oddanie części miasta, położonej poza rzeką, a to z powodu zbyt szczupłych sił obrońców. W mieście panuje spokój i dobry nastrój.

KŁAJPEDA BRONI SIĘ JESZCZE.

RYGA 13 (PAT) Według wiadomości, nadeszłych z Kłajpedy, powstańcy litewscy dotychczas nie zajęli miasta, Garnizon francuski broni się. Nadejście eskadry angielsko-francuskiej i posiłków oczekiwane jest w każdej chwili.

KTO SKŁONIE LITWĘ DO NAPADU.

KRÓLEWIEC 13-1 (A. W.) „Ostpreussische Zeitung“ twierdzi, że rząd litewski inspirował napad. Do uczynienia tego kroku upoważniła Litwę Rosja. Trudno narazie stwierdzić do jakich celów zmierzają przez to Sowieci. W każdym bądź razie z wydarzeń obecnych wynika prawdopodobnie konsekwencje o znaczeniu europejskiem.

POLSKA PROTESTUJE.

PARYŻ 13 (PAT) Dziś rano pos. Zamoycki złożył imieniem rządu polskiego prezydentowi konferencji ambasadorów notę, protestującą przeciw wkroczeniu Litwinów na terytorjum Kłajpedy.

O DEMONSTRACJE FLOTY POLSKIEJ.

WARSZAWA 13 -1 (A. W.) Liga żeglugi polskiej zwróciła się do czynników rządowych z następującym oświadczeniem: między Polską a wolnym miastem Kłajpedą istnieje traktat handlowy, na podstawie którego powstały w Kłajpedzie bardzo liczne placówki handlu polskiego. Zarówno liga żeglugi polskiej, jak i sfery handlowo — przemysłowe, zaniepo-

kojone wypadkami w Kłajpedzie, mając na wadze obronę ludności polskiej, są zdania, że zjawienie się floty polskiej w celach demonstracyjnych na Bałtyku byłoby, rzecz jasną,

MASKA OPADA.

RYGA 13 (PAT) Z Kowna donoszą, że panuje tam nastrój bardzo nerwowy. Na ulicach ukazały się odezwy komitetu powstańczego, kierującego ruchem na terytorjum Kłajpedy, nawołującą do składania ofiar na podjętą akcję i wzywającą ochotników do wstąpienia w szeregi powstańcze.

KRÓLEWIEC 13 (PAT) Rząd Kowieński wysłał 3,000 piechoty na granicę kłajpedzką.

Oprócz tego wysłano automobile opancerzone na północną granicę Litwy. W Kownie rozwieszono plakaty powstańcze, wzywające pomocy. Rząd kowieński wyasygnował 15 milionów mk. niemieckich, jako zapomogi dla powstańców. Nadchodzą wiadomości, że poważne oddziały wojsk litewskich zostały skierowane do Szirwint.

LITWA GROZI.

KOWNO 13-1 (PAT) Prezydent ministrów zakomunikował przedstawicielom prasy kowieńskiej, że rząd litewski nie znieśnie tego, aby przeciwko litewskiej większości, która chce w Kłajpedzie utworzyć swój rząd, zastosowano jakiegokolwiek represję.

PROTEST KŁAJPEDY.

GDANŃSK (A. W.) Organizacje społeczne miasta Kłajpedy ogłosiły następującą odezwę: „Twierdzenie rozpowszechniane przez urzędową agencję telegraficzną „Elta“, jakoby rządowi litewskiemu nie było znane, że regularne wojska lub nieregularne lit. oddziały wpadły na obszar Kłajpedy — piętnujemy przed całym światem, jako zwykłe kłamstwo.

Nie chodzi tu o wyzwolenie pewnej części osiadłych na terytorjum kłajpedzkim mieszkańców litewskiego pochodzenia, lecz o napad dobrze zorganizowany i dawno przygotowany rosyjsko-litewskich nacjonalistów, którzy przekroczyli granicę kłajpedzką w pełnym bojomem uzbrojeniu. Z wyjątkiem miasta Kłajpedy, napastnicy zajęli cały obszar Kłajpedy. Protestujemy przeciwko temu gwałtowi przed całym światem“.

INTERWENCJA MOCARSTW.

PARYŻ 13 (PAT) Konferencja ambasadorów będzie omawiała na dzisiejszym posiedzeniu sprawę ostatnich wydarzeń na obszarze Kłajpedy. Anglja i Francja postanowiły wysłać okręty w celu poparcia działalności swoich wojsk.

PARYŻ 13-1 (A. W.) Jednostki bojowe floty francuskiej i angielskiej są już w drodze na Bałtyk.

LONDYN 13 (PAT) Anglja przyłącza się do stanowiska Francji w celu zaprotestowania urzędu litewskiego przeciw inwazji nieregularnych oddziałów litewskich na terytorjum Kłajpedy.

LITWINI POD TYLŻĄ.

BERLIN 13 (PAT) Oddziały litewskich partyzantów dotarły do Tylży. W wielu miejscowościach zerwano tor kolejowy, wobec czego komunikacja z Kłajpedą przerwana.

Możliwość porozumienia w łonie kościoła ewangelickiego.

WARSZAWA 13. 1. (AW) Oporne stanowisko grupy kódzkiej na synodzie uległo ostatnio zmianie. Delegaci tej grupy, wzdając stanowczą postawę grupy warszawskiej, po partej w swych żądaniach przez całą opinię publiczną, poczęli skłaniać się do kompromisu. W bieżącym tygodniu odbędą się wspólne narady delegatów grupy warszaw-

skiej i kódzkiej, celem ustalenia redakcji spornych paragrafów ordynacji wyborczej do synodu. Należy oczekiwać, że narady te zostaną ukończone wzajemnym porozumieniem, przez co zostanie usunięte niebezpieczeństwo rozłamu w kościele ewangelicko-augsburskim, powstałe skutkiem nadmiernych żądań nacjonalistycznej grupy niemieckiej.

Zbyteczne hasła.

Kula artysty Niewiadomskiego, po za innymi konsekwencjami wprowadziła pewne zamieszanie w szeregach narodowych.

Tu i ówdzie odezwały się głosy o złagodzeniu walki, którą nazwano „partyjną”.

Zaczęto gwałtownie trąbić na odwrót i propagować ideje miłości bliźniego, wzajemnej zgody, ogólnego szczęścia, zdrowia i pomysłowości.

A w Polsce nie łatwiejszego jak o zgodę białego z czarnym, czerwonego z amarantowym, gorącego z zimnym, nie łatwiejszego jak o ciepłą wodę z staropolską etykietą „Kochajmy się”, pomagającą do wzajemnego wszczęcia sobie... paraliżu postępowego.

Są zasady, na gruncie których nie może być żadnego kompromisu, są granice ustępliwości, po za które nie wolno się cofnąć ani jednego kroku.

Takie postawienie kwestji zupełnie by nym jest hasło: „Polska dla Polaków” zupełnie zresztą zrozumiałe i niepotrzebujące uzasadnienia.

Propagowanie jakiegokolwiek zgody i dojścia drogą obopólnych ustępstw i targów do jakiegoś „modus vivendi” w tym kierunku jest zupełnie nie na miejscu i przynosi narodowi więcej szkody niż otwarta walka.

Tymczasem nasza Lewica — ca jak wynika z enuncjacji ma na widoku „szczęście i dobrobyt” ludów zamieszkujących Rzeczpospolitą — przyczem jednakowe prawa do rządzenia krajem posiadali by Żydzi, Niemcy, Rusini, Rosjanie i t. d.

Takie postawienie kwestji zupełnie by element polski, na stanowisko współlokatora w przytulku dla moralnie zaniedbanych pod firmą „Rzeczpospolita Polska” a tego stanowiska narodowi reprezentującemu 70 procent ludności w żadnym wypadku akceptować nie wolno.

Tu niema miejsca na ustępstwa: albo zdobędziemy Polskę dla siebie, albo możemy emigrować za Ocean, ograniczając się w kraju do wcale niezachęcającego stanowiska parjantów i robotników — na cudzych warsztatach i dla cudzych dzieł.

W tej to walce tak urągliwie zwana „Chłena” podjęła tą trudną walkę z zalewającymi nas falami Żydowsko-niemieckiego popędu i łagodnie tejże z powodu czynu Niewiadomskiego nie wytrzymuje najłżejszej krytyki.

Trzeba sobie jasno uświadomić, iż u nas, właściwie rzeczy biorąc, niema walki partyjnej ale jest istotnie zażarte zmaganie się naszego narodu z gonokokami postępu, które Polskę uważają jako dobrą odżywkę do ich dalszego rozwoju.

Trzeba pamiętać tu o tem, że naród można nie tylko podbić militarnie, ale również zgnieść ekonomicznie, wykupić fabryki, ziemię, przemysł, i my jesteśmy na doskonałej drodze ku temu ostatniemu aktowi dramatu, rozgrywającemu się na nieobcych nam ziemiach Indeo-Polski.

Trzy czwarte prasy polskiej zależy już dzisiaj od „neutralnych Polaków” i te trzy czwarte prasy aż do znudzenia powtarza o partyjnej walce, która gubi Polskę, podczas kiedy w istocie rzeczy, zgubiło ją nieodwołalnie brak tych, którzy czują głębiej, widzą dalej i mocniej bronią narodowego szanca.

„Społem” to jest malowanka

„Społem” to duma pańka

„Społem” to jest chłopskie „w pysk”

powiedział Wyspiański; społem to jest chłopskie w pysk; czyż to ma być naszym celem?

II dla tego też deklamacje o zaprzestaniu walki, o pogodzeniu się, o pracy społem z blo-

kiem mniejszości, z Okoniem „po żydowsku”, Witos — Plateron et tutti quanti, mijają się zupełnie z celem, gdyż tylko w ogniu walki wykują się stalowe ostrze, które potrafi rozciąć ten zawiklany węzeł.

A. S.

Cztery zarazy.

Z okazji 450 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika przypominam w „Kurjerze Warsz.” p. J. J. B. jego poglądy ekonomiczne i społeczne i mówi:

„Są cztery zarazy (pestes) według Kopernika, które spowodują upadek państw, królestw i rzeczypospolitych, a mianowicie: niezgoda domowa, wzmożona śmiertelność, nieurodzajność gleby i spodlenie monety”.

Czyby, idąc za przykładem angielskiego Patent-Museum w Sommerset House w Londynie, gdzie wypisano na ścianach prawidła, których muszą się trzymać wynalazcy, aby istotnie mogli coś wynaleźć — nie drukować i nie wypisywać wszędzie na rogach ulic, na ścianach, a przede wszystkim w sali sejmowej zdania Kopernika o tem, dzięki czemu upadają państwa i rzeczypospolite.

Bozumiem to dobrze, że wypisywanie tych zdań na ścianach i na rogach ulic nie będzie warte, jeśli ich treść i znaczenie nie wyrzują się niezatartymi głoskami w sercach i umysłach Polaków, co jednak łatwo, jak sądzę, stać się może, jeżeli prawdy zgodne z logiką i zgodne z niezwykłym choć porywczym temperamentem Polaków, będą im często i dobitnie powtarzane.

Prof. Ernest wykazał, że Akademia Krakowska, wyparłszy się Kopernika, podpisała wyrok na siebie i doszła z czasem do takiego upadku, że raport Kollataja o jej stanie, złożony Stanisławowi Augustowi, jest jedną z najczarniejszych kart naszej historii. Należy już dzisiaj się obawiać, aby wyparcie się zasad Kopernika w życiu społecznym, nie zgotowało nam karty jeszcze czarniejszej.

Z czterech „zaraz” Kopernikowskich dwie u nas dziś dominują: niezgoda domowa i spodlenie monety. Z dwiema pozostałymi borykamy się jako tako; wzmożoną śmiertelność usuwają zarządzenia sanitarne, z takim powodzeniem chroniące nas od zwalenia zarazy ze Wschodu, a na nieurodzajność gleby mamy środki w nawozach sztucznych, w drenach i w kulturze rolnej. To jest jednak pewnikiem, że strajki rolne czarne, białe i zielone urodzajności gleby nie powiększają.

O spodleniu monety Kopernika pisze dużo. Pisze o stanie rzeczy, przypominającym mutatis mutandis obecne nasze położenie, albowiem były wówczas w Polsce trzy rodzaje (jesli ramnie pamięć nie zawodzi) różnowartościowych monet. Kopernik walczy, z tym stanem rzeczy i podaje szczegółowe przepisy, na okres czasu, potrzebny na uporządkowanie monet. Przepisy te są przeniknięte najdalej idącym poczuciem sprawiedliwości zarówno względem wierzyciela jak dłużnika. Dwóch tabliczek mnożenia (giełdowa i hipoteczna) Kopernik nie uznaje, zna tylko jedną, starą, tak zwaną Pitagorasa. Sądzę, że dziś jego myśli w przepisach przejściowych zawarte, mogłyby nam służyć jako wzakazówkę służyć.

Podobno Kopernik był chronologicznie pierwszym ekonomistą, co spostrzegli niestety, nie Polacy, lecz Anglii i jako takiego uznają. Sądzę więc, że chwila uroczysta, poświęcona pamięci urodzin tego wielkiego męża, winna być chwilą popularyzowania, poznania i uznania zasad, podanych przez tego nadpodziw wielkiego męża.

„Polska” Partja soc. w obronie Niemiec.

Organ wielkich przemysłowców niemieckich „Vossische Zeitung”, zamieścił bardzo charakterystyczną wiadomość z Warszawy. Korrespondent tego pisma oświadcza, że w polskim ministerjum spraw zagranicznych zapewniono, że „rząd polski nie ma zamiaru czynić nie popierać Francji”. „Polska niema żadnych wrogich zamiarów, a wystąpienie Francji uważa za sprawę wyłącznie niemiecko-francuską”.

Korespondent „Voss. Zing” ma pewne skrupuły co do ewentualnych wystąpień „jakichś dyktatorów w rodzaju Korfanteo”, ale uspakają się przeświadczeniem, że „partje polityczne (polskie) tak są zajęte wewnętrznym niebezpieczeństwem, że mają dość roboty, aby wybrnąć z obecnego trudnego położenia”.

Krakowski organ P. P. S., uważają: widocznie chwilę obecną za najwłaściwszą do wylewania uczuć filogermanskich wystąpił z niesłychanie brutalną i obelżywą napaścią na Francję.

Wystarczy zapoznać się choćby z poniższym ustępem artykułu „Naprzodu”, aby wyrzucić sobie sąd o nim:

„Francja rozpoczęła po zawarciu pokoju wojnę zaborczą przy pomocy odszkodowań, przycisnąwszy Niemcy aż do niemożliwości pla-

cenia, aby powołując się na nie płacenie odszkodowań móc zająć niemieckie prowincje. Marzenia nacjonalistów francuskich zbliżają się do urzeczywistnienia, ale również zbliżają się chwila, w której Niemcy podniosą się do odwetu. Anglja im sprzyja”.

Tak pisze organ partji rządzącej w Polsce o państwie, które jest nie tylko przyjacielem ale i sprzymierzeńcem Polski. Jadem nienawis ci obrzuca Francję organ, który jest najściślej związany z osobą Piłsudskiego, tego samego Piłsudskiego, który podpisywał uroczysty akt przymierza francusko-polskiego, a dziś stoi na czele polskiego sztabu generalnego.

Lewica nasza Niemcom przebaczyła wszystko: Szczypiorno, Benjaminów, nędzę w kraju, straszną niedolę ludu polskiego — Francji nie może zapomnieć, że walczyła — nie w przymierzu z Piłsudskim.

Przeciw tej oburzającej napaści na najserdeczniejszą przyjaciółką Polski, zaprotestować musi cała uczciwa prasa polska. Społeczeństwo polskie ma jeszcze jeden bodziec do wywalczenia w Polsce rządów takich, któreby mniej lub więcej jawnie nie ciągnęły Polski w objęcia i paszczę krzyżacką.

Choroba Lenina.

(z) Według ostatnich wiadomości z Moskwy, stan Lenina jest bardzo poważny. Miał on atak apoplektyczny, wskutek którego utracił prawie zupełnie zdolność ruchu i mowy. Już przeszło od dwóch tygodni w Mos-

kwie znajduje się znany berliński profesor Ferster, który już poprzednio leczył Lenina.

Ze względów taktycznych i politycznych w rządowych kołach sowieckich postanowiono tymczasowo nie wydawać biuletynów o stanie zdrowia Lenina.

W MAŁGIE ENE.

Pytanie bez odpowiedzi.

— Tatuńciu!
 — Co, syneczku?
 — Niech mi tatuś wyzna,
 Co to jest za rzecz taka,
 Co się zwie Ojczyzna?
 — Ojczyzna? Niechże Tadzio
 Dobrze zapamięta:
 To rzecz, widzisz synusiu,
 Wielka! cudna! święta!
 — A czy można ją kochać
 Szczerych uczuć splotem?
 — Ależ, nie tylko można,
 Lecz trzeba! wiedz o tem.
 — Trzeba?... A czemu, mówiąc
 Krótko, węzłowato,
 Gdy kto kocha Ojczyznę,
 Aresztują za to?...
 Tu się zmieszal pytny,
 Chociaż nie był gapa;
 Cóż miał dziecku powiedzieć
 Biedny, Tadzio papa...
 Stanisław Żyżkowski (Eszet).

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Osma konfiska'a „Gazety Godziennej“.

(k) Dnia 10 b. m. została „Gazeta Codzienna“ skonfiskowana po raz 8 z rzędu w niedługim czasie.

Prokuratorja Państwa skreśliła:

1) na stronie 3 na łamie 3 depezę z Warszawy o rozwiązaniu Tow. „Rozwój“,

2) na stronie 4 w artykule pod tytułem „Pięć żydów poczyna dławieć Polskę“ skreślono w korespondencji z Warszawy miejsca między słowami „p. Kurszo—Siedleckiego — Lewien w swej wściekłej“ i miejsca między słowami „odruchy samoobronne społeczeństwa“ — „żydów zaś zapewniamy“.

Snać przeciwko żydom pisać już nie wolno.

Prezes rady miejskiej w Poznaniu.

(k) Rada miejska w Poznaniu, na posiedzeniu w dn. 3 b. m. wybrała swoje prezydum na rok bieżący. Przewodniczącym Rady miejskiej został p. Mieczkowski.

Tygodnik „Rozwój“.

(k) Wydawnictwo tygodnika „Rozwój“ kupił poseł dr. Tad. Dymowski. Wydawnictwo to w dalszym ciągu pozostaje pod naczelną redakcją p. Macieja Wierzbickiego i ukazywać

się będzie, jak dotychczas, co tydzień I numer (VI rok istnienia) wyszedł 10 b. m.

Katastrofa lotnicza w Poznaniu.

(k) W Poznaniu w piątek samolot, wiozący kapitana pilota Eugenjusza Łuszczewskiego i por obserwatora Szanejke, spadł z niewiadomej przyczyny niezwłocznie po wystartowaniu. Kapitan Łuszczewski poniósł śmierć na miejscu, porucznika Szanejke, ciężko rannego, przewieziono do szpitala garnizonowego.

Katastrofa w kopalni.

(k) W związku z katastrofą w kopalni w Mikulczycach donoszą, że nie wydobyto żadnego z zasypianych w kopalni robotników. — Praca w kopalni odbywa się normalnie. Akcja ratownicza trwa. Należy zaznaczyć, że w kopalni tej po raz pierwszy zdarzył się podobny wypadek. Kopalnia była zaopatrzona w najnowsze środki techniczne.

Trzech Paderewskich.

Wielki nowojorski dziennik „The Globe“ zamieścił redakcyjny artykuł z okazji ostatniego koncertu Paderewskiego w New Yorku.

„Upłynęło już trzydzieści lat, gdy młody Paderewski poraz pierwszy przyjechał do Stanów Zjednoczonych i szybko zdobył sobie muzykalną publiczność amerykańską. Od tego czasu uczynił wielkie postępy. Genjusz Paderewskiego i uznanie, jakim się cieszył — wzrosło tak dalece, że zdawało się, iż sława nie może stać się większą. Sądono, że do swej sławy, jako największego muzyka, może on dodać tylko sławę kompozytora, ale wątpiono czy przez to jego sława może się stać jeszcze większą, gdyż była już ona wprost bezgraniczną. Mógł ją co najwyżej urozmaicić.

Lecz przecież w czasie wojny sława Paderewskiego zarówno wzrosła, jak i wzbogaciła się. — Ten największy muzyk i kompozytor stał się wielkim liderem politycznym. Ow mąż, którego uwielbiały kobiety za jego zdolność wchłaniania ich dusz w dźwięki muzyki, ten ulubieniec koncertowych hal i przyjęć, stał się wodzem armji, twórcą rządu i przedstawicielem takiego narodu, który urzędowo uznawano za martwy, aż go dopiero traktat wersalski powołał znowu do życia. Tutaj widzieliśmy drugiego Paderewskiego, wielkiego artystę, który przemienił się w wielkiego polityka — godnego takich mężów, jak Dante, Milton, Goethe.

„Ale nowa Polska nie wydała się być miejscem dla takiego męża, który tak wielce przyczynił się do jej powstania. Paderewski nie zdołał utrzymać się przy swej władzy politycznej i opuścił swój kraj. Chodziły wówczas

po głoski o potrójnej tragedji. Mówiono, że spotkał się nie tylko z ruiną polityczną, że nie tylko stracił majątek swój i zdrowie, ale że także i jego ręce zostały uszkodzone i że już nigdy więcej nie będzie mógł grać. W lutym 1921 roku Paderewski zaprzeczył pogłoskom, jakoby jego ręce zostały uszkodzone, lecz zaznaczył także, że nigdy nie powróci na scenę koncertową

„Ostatnio jednak powrócił on. Wobec publiczności amerykańskiej pojawił się znowu inny Paderewski niż ten, jakim był podczas premierostwa w Polsce — lecz zdobył on także najwyższe uznanie w kołach amerykańskich krytyków. I chociaż widać było, że stracił on cokolwiek wprawę, przecież pozostał nadal tym Paderewskim, który zachwycał kobiety i mężczyzn tak dalece, jak kiedykolwiek przedtem.

„Jest on więcej niż muzykiem i dobrze jest mieć takiego człowieka jako muzyka. Wykazuje on w dziwny szlachetny sposób ów tryumf, jaki odnosiła wielka osobistość nad wielkimi trudnościami, a świat zawsze przedstawia się lepszym dla takiego człowieka, który potrafi tego dokonać. A równocześnie dla wielbicieli muzyki przywrócił on większą część tej olbrzymiej, a niedającej się wyrównać straty“.

Poznają się na żydach.

Flirt Anglików z żydami już się skończył. „L. Volksblatt“ (296) donosi, że „Daily Express“ znowu rozpoczął kampanję antysemityczną, żądając, aby Anglija przestała się opiekować Palestyną. Dziennik angielski tak pisze:

„Aby rządzić ludnością złożoną z 750 tys. osób, wśród których tylko 10 proc. stanowią żydzi, utrzymujemy w Palestynie wielkie siły militarne, aeroplany, jazdę indyjską wielbłądy, żandarmerję, oddziały policji. Oddziały wojskowe nie mają tam określonego zajęcia, lecz czekają na rozruchy, których się ciągle obawiamy. Niezadługo, Palestyna przyczyni Anglii więcej kłopotów, niż wszystkie jej kolonie. Należy więc zrzec się deklaracji Balfoura o Palestynie dla żydów i zostawić ją bez wojska“.

O ludności miejscowej pisze:

„Gdy przechodzicie ulicami miast palestyńskich, to nie widzicie obcych. Wszyscy są Palestyńczykami. Widzicie Palestyńczyka z rumuńskim paszportem — ale Arab kroczy ze spuszczoną głową. Nie wie on co się dzieje: Jedyną gwarancją jest deklaracja Balfoura: Żydzi mają siedzibę narodową, a Arabi nie mają“.

W Anglii dopiero się teraz dowiadują, że taki jest właśnie ideał żydowski: My o tem już wiemy oddawna:

Nowy władca Kalifatu.

Kiedy ciepła południowa noc, roziskrzona tysiącami gwiazd, jako turban wszechpotężnego Allaha, drogiemi wysadzony kamieniami, przykryła wielką krainę kalifa Al-Jussufa popularnie Ponurym zwanego, w Wielkiej Porcie ważne zaczęły się narady.

— Jeden jest Bóg, mówił Wielki Kalif, oddech którego był siedemdziesiąt siedem razy, wspanialszy od najwspanialszej myrhy, sprowadzanej przez armenskich przekupniów, — ale wielu jest wrogów w moim państwie z dostępem do morza.

I gdyby nie te zgnile naleciałości, z niewiernego Zachodu, parlament, oraz inne wielkie choroby jakimi szlachetny mój naród zaraził się jako trądem abisyńskim od białych twarży, gjaurów z Europy, których dusza jest stokrój czarniejsza niżli sumienie Wielkiego Wezyra Anglii, — łatwo by mi rządzić wybranym ludem Proroka.

Chociaż za młodu rzucałem się na najdziksze i najwięcej krwiożercze smoki, a nawet na Ogniste Wozy gjaurów, chociaż z natury jest

tem wściekły ryzykant, w tych czasach muszę zapożyczyć chytrą od węża, który zwija swe skręty, aby jaknajmniej się odróżniać od konarów potężnego cyprysu, który go chroni przed okiem nierzyjaciół.

— O Allah Rossoulach! jęknął szeik El-Me-Dard-Han, którego dostojna tępota umysłowa mogła być powodem zazdrości, chorego na rozmięczenie mózgu, nosorożca.

— Zaraza ta, zaraza nieposzanowania pomazańca Allaha okropnie zatacza kregi, ciągnął dalej wspaniałomyślny Kalif Al-Jussuf, którego wejrzenie jest stokrój jaśniejsze od południowego promienia słońca na piaszczystych równinach Kermanszahu, — a każdej nocy, kiedy na niebie ukaże się złocisty sierp Mahometa, modliłem się i lzy wylewałem do sześćdziesięciu trzech złocistych urn, które nad ranem dwudziestu sześciu rzeźniców wylewało do morza, dostęp do którego już chociaż z tego powodu tak ważne dla naszego kraju ma znaczenie....

O bracia moi! Co żem wycierpiał, zdolnym jest zaledwie opisać jedną kroplę z całego morza goręczy, nasz nadworny rymopis El-Erem-Bek, któremu Allah oby pozwolił mieć tylu synów, ile gwiazd ma Wielka Droga Mleczna, a każdy z nich oby, pisał stokrój więcej, jak jego rodzic.

Straciłem zupełnie apetyt, a wieczorem tylko mały pilaw z jednego barana z garnkiem ryżu i kilkudziesięciu płacuszkami ówśianami stanowiły całe moje pożywienie...

Po owych to nocach bezsenności w czasie których duszę mą toczył smutek, jak czarny pajak Kara Kurd lub jadowy skorpion bezbronne jagnię, oświecił mnie Allah i nim sześć razy księżyc twarz swą czarnym przykrył czarozafem postanowiłem berło moje oddać mojemu adiutantowi, którego tu widzicie, Ben-Kooperat-Ogly...

Na te słowa wielkiego kalifa, pod którego stopami wyrastają kwiaty, a ziemia pijana z zazdrości dźwigania dostojnego zastępcy Allaha, kręci się jak szalona koło swojej osi, krzyk i lament podniósł się srogi jakby conajmniej odbywało się głosowanie w parlamencie kalifowym albo senni kawasi doprowadzeni do szału wielką gorącością południa i ugryzieniami moskitów usuwali gwałtem przekupki z targowicy stołecznej miasta.

— O Panie! rzekł siwowłosy El-Salvador-Dach, słusznie też bluszczem zwany, gdyż jako ta rośliną o'wija tykę, tako mąż ten lubiał się owijać koło wszelkich tronów, — O Wielki Kalifie, mądrość twoja, jest jako mądrość lwa, który nim rzuci się na szybkozoną antylopa lub

Ile obsiano ozimin.

Główny urząd statystyczny komunikuje: Na mocy sprawozdań, otrzymanych od dnia 20 grudnia r. b. zostało dokonane tymczasowe obliczenie powierzchni zasianej oziminami w jesieni 1922 r. z którego wynika, co następuje:

W całej Polsce, bez Górnego Śląska, powierzchnia zasiana żytem ozimym wynosi 4,644 tysięcy hektarów, pszenicą ozimą — 955 tysięcy hektarów. W stosunku do zasiewów w jesieni 1921 r. powierzchnia, zasiana żytem, zwiększyła się o 2,8 proc., pszenica zmniejszyła się o 1,9 proc. wogóle zaś powierzchnia, zajęta pod dwie ważniejsze uprawy ozime (żyto i pszenicę razem) w jesieni 1922 r. wynosi około 5,600 tysięcy hektarów, co wykazuje zwiększenie o 1,9 proc.

W poszczególnych województwach powierzchnia, zasiana ważniejszymi oziminami — pszenicą i żytem razem, w stosunku do zasiewów ozimych w jesieni 1921 r. (przyjętych za 100) stanowi:

Województwa:	proc.
Warszawskie	102,7
Łódzkie	101,3
Kieleckie	101,6
Lubelskie	102,0
Białostockie	109,5
Wileńskie	108,6
Nowogródzkie	111,0
Poleskie	112,0
Wołyńskie	107,2
Poznańskie	101,7
Pomorskie	101,2
Krakowskie	97,0
Lwowskie	94,4
Stanisławowskie	78,0
Tarnopolskie	93,3
Śląsk Cieszyński	100,6

Zmniejszenie powierzchni zasiewów w województwach Małopolskich tłumaczy się tem, że nieustanne deszcze w ciągu końca lata i całej jesieni, szczególnie w powiatach podgórskich i południowo-wschodnich przeszkodziły w wielu okolicach ukończeniu robót w polu przed nastąpieniem mrozów. (7)

Ze świata

DOCHODY BYŁEGO CESARZA.

§ Niewyczerpany w pomysłach jest Wilhelm II, gdy chodzi o zdobycie dochodów, teraz, gdy zamknięte są dla niego niemieckie kasy państwowe.

Niedawno sprzedał za ogromną sumę swe

pamiętniki, następnie wydał zestawienie dat historycznych, dotyczących się ostatniej wojny, obecnie zaś donoszą z Doorn, że firma „Keystone View Company“ z Londynu i Nowego Jorku nabyła od byłego cesarza wyłączne prawo sprzedaży ostatniej jego fotografii, przedstawiającej go z nową małżonką.

Za prawo to firma „Keystone View Company“ zapłaciła Wilhelmowi II dziesięć tysięcy dolarów!

LISTY TELEGRAFICZNE.

§ Wielkie Londyńskie Tow. telegrafu bez drutu, „The Marconi Wireless Telegraph Company“ wprowadziło nowość w komunikacji telegraficznej bez drutu, mianowicie listy telegraficzne pomiędzy Anglią a Stanami Zjednoczonymi za opłatą trzech pensów od wyrazu.

Listy takie, adresowane do Londynu lub Nowego Jorku, przesyłane będą, po spisaniu ich na stacji telegraficznej, natychmiast przez pocztę adresatom.

NOWY SPIRYTUS.

§ Z Johannesburga, w Afryce południowej, donoszą, że zdołano tam wyrabiać z owoców wielkiego kaktusa, rosnącego dziko na olbrzymich przestrzeniach w Afryce spirytus, nadający się doskonale do samochodów.

Dokonane próby wykazały, że spirytus ten pozwala samochodowi odbyć podróż o trzy mile ang. dłuższą, niż ta sama ilość benzyny.

Ponieważ kaktus, o którym mowa, a którego owoce znane są pod nazwą „gruszek kolczastych“, rośnie obficie też w innych krajach gorących, a nawet w Europie południowej, odkrycie więc wyrobu z jego owoców spirytusu, nadającego się do samochodów, ma dość wielkie znaczenie przemysłowe.

KOPALNIE ZŁOTA W NIEMCZECH.

§ Niedawno w niemieckich kołach górniczych powstała myśl wznowienia eksploatacji złota w rzece Eder. W średnich wiekach, przy niskiej wówczas cenie robocizny i rzadkości złota, eksploatacja ta opłacała się, następnie jednak zarzucono ją, jako zbyt kosztowną. Przy dzisiejszych wszakże, ulepszonych metodach technicznych dobywania złota, eksploatacja ta może znów się opłacać.

Zdaje się jednak, że prawdziwą ziemią złotodajną w Niemczech okaże się najmniejsze księstwo niemieckie, Waldeck, znaleziono tam bowiem na wspomnianej w licznych legendach górze Eisenberg, pod Corbachem, ruchliwym miasteczkiem przemysłowym, bogatą rudę złota.

Prof. Beyschlag, z berlińskiego instytutu geologicznego, dokonał tam osobiście wierceń i znalazł w różnych miejscach żyły złota, których zbadanie przyniosło wyniki pomyślne. Tak na przykład z jednej tonny rudy dobyto 44 gramy czystego złota, a ponieważ istnieją opłacające się zupełnie kopalnie, w których na tonę

wydobyczej ziemi przypada załędwie dziesięć gramów złota, kopalnia więc w Waldecku ma przyszłość przed sobą.

NAJNOWSZY AMULET.

§ Jak donosi kronikarz dziennika paryskiego „Gaulois“, amuletem paryskiego świata kobiecego, mającym przynosić szczęście, przestał być tak ulubiony w ciągu ostatnich lat kilku słoń z kości słoniowej, złota, srebra lub porcelany. Wyszły też z mody podkowy, tak dawno uchodzące za zwiastunki szczęścia, a nawet trzynastki, rzeźbione na broszkach i bransoletach.

Modnym amuletem na wschodzący rok 1923 ma być mały kluczyk ze złota lub platyny, przyczepiony na kółku do bransolety lub łańcuszka.

Ten „kluczyk szczęścia“ ma otwierać jego właścicielkom serca, kasy i krainy marzeń. A może otworzy i Europie, należącej przecież także do świata kobiecego, nareszcie wrota krainy ładu i pokoju.

KSIAŻE SIĘ RODZI — POŻYCZCIE ARMATY.

§ Rząd księstwa Luksemburg otrzymał wiadomość, że księżna wkrótce będzie rodzić. Gdy się książę rodzi, trzeba nie tylko mamki, ale i... armaty, a tu w księstwie nie ma ani jednej. Posłano prośbę do Francji o pożyczanie na „raz“ armaty. Komendant działa kazał zabrać 202 pocisków i ruszył w drogę. W krytycznej chwili poczęto strzelać. Na dany rozkaz padło 101 strzałów. „Poczośmy wzięli 202 pocisków, skoro trzeba było tylko połowę“, spytali żołnierze? — Głupiecie — rzekł komendant — skąd ja mogłem wiedzieć, że księżna nie urodzi przypadkiem... bliźniaków.

Migawki.

Z CHŁOPEM POLSKIM... POLSKI ŻYD!

Zaćmił wolnej Polski blask
Kłótni i niezgody wrzask,
Łakomstwa potworny gad,
Nienawiści wstrętnej jad
I ten wielki w dziejach wstyd...
Z chłopem polskim... polski żyd!
Przyszedł na wieś z wielkich miast
I przezwiał się szumnie „Piaśt“
Otumaniał polski lud
Blichtrzem obietnic i złud
I sprowadził straszny wstyd:
Z chłopem polskim... polski żyd!
Czas już chłopie przejrzeć czas
Nie bądź trzodą ciemnych mas!
Byle jaki frant i kiep
Na obietnic chwyta lep!
Gdzie twój rozum? gdzie twój wstyd?
Z chłopem polskim... polski żyd.

Ks. Polań.

mocnego bawołu, schowa się pozornie w przydrożnej jaskini lub przyczai się za granitowym głazem...

Gorze, Twoim wrogom, aby robactwo obrzydliwe nie dało im spokoju ani na chwilę i oby trąd stoczył ich parszywe ciało, a wszystkim ich znajomym i krewnym oby moskity wypily wszystką krew i zjadły ich po kawałku.

Wielką jest Twoja myśl Kalifie, która jako orzeł skrzydlaty buja nad wielką pustynią libijską, nędznymi i czarnymi obsiadła krukami i dla wszystkich o Wielki Kalifie zostaniesz tem, czem byłeś, nieśmiertelnym pomazańcem Allaha, a my też zostaniemy dla Ciebie tym, czem byliśmy — zostaniemy perskimi dywanami, radami, kiedy stopy Twoje po nich stają...

Allah jest wielki i jeden jest tylko prorok Mahomet.

Tedy wspaniałomyślny kalif Jussuf poglądził swój was krzaczasty i podniósł rękę, przygłuszając szmer rozmów, który tak głośny się stał jak huk strumyka z wielkiej spadającej skały i temi słowy odezwał się do licznie zgromadzonych dostojników.

— Chciałem w wielkiej cichości ducha, postąpić tak jak mi nakazywała moja wielka

małość, która jest tylko kroplą w morzu małości Allaha, użyczoną na czas sprawowania rządów nad moim Wiernym ludem, ale kiedy szlachetny El-Salwador-Dach już tak dobrze wyrozumiał duszę moją, tedy powiadam wam kalifem niech pozostanie Ben-Koperat-Ogły, a wy pamiętajcie, że okiem Proroka i posłańcem na tej ziemi jest tylko Jussuf, który weźmie na siebie postać Naczelnika Wielkich Rur Ognistych, jako kiedyś wielki Mahomet, wziął na siebie postać żebraka...

Tu klasnął w dłonie i czarni rzezańcy wno się zaczęli na złotych misach smakowite potrawy, dymiący pilaw, wspaniałe daktyle, i inne soczyste owoce mlekiem i miodem płynącej krainy...

I kiedy wysocy goście kalifa raczyć się zaczęli wonnymi mięsiami, smakowicie mlaskając językiem i smętnie spoglądając na pustoszejące półmisy, czerwononose El-Rose-Han, zawsze niepomiernie mający pragnienie, wygłosił wspaniałą mowę na cześć Jussufa, porównując go do słońca, które schowało się pod lustrianą tafłę wód, po to jedynie, aby jeszcze wspanialsze wejść przy różowym świetle.

Tymczasem Wielki Kalif miał krótką

rozmowę z swoim następcą, a podsłuchujący niewolnik zdołał uchwycić tylko koniec cichej przemowy nieśmiertelnego Jussufa...

...a spróbuj tylko nędzny szakalu, nie wykonać najmniejszego mojego polecenia, lepiej by było wonczas gdyby przedtem ciało ci kawałkami odpadło, lub za życia parszywe pokryły wrzody, gdyż mam zielony sznur, a hak dla ciebie znajdziesz napewno w swoim domostwie...

Kismet, jęknął drugi głos — powiedziałeś o Panie...

Oby Allah Wszechmocny pokarał mnie trądem, a moich najbliższych kurzą ślepotą, jeżeli nie pozostanę nadal Twoim o Panie wiernym psem, baczącym na każde Twoje skinienie, o Bismillah Allah!

A kiedy nad ranem wysocy dygnitarze państwowi opuszczali dostojne komnaty, mądry Jussuf krzyknął do usługujących rzezańców:

— A porachować tam platery. Żeby znowu mi co nie zginęło, bo każę co drugiemu leć obciąć...

A. S.

CASINO

R. Gierasieński,
M. Zimińska, K. Hanusz, St. Szabeko

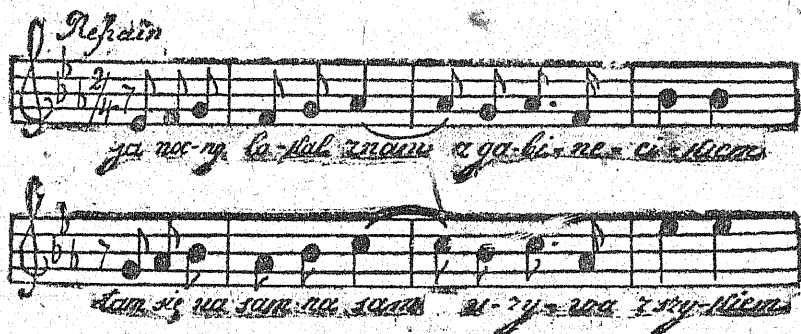
osobiście grają, śpiewają i tańczą

w sketchu filmowo — teatralnym

Wszystko się kręci!...

Scenarjusz Dany Kadena

Od dziś wszystkie a kochane pary śpiewają:

W sobotę i niedzielę po trzy przedstawienia
godz 6, 7.30 i 9.15 wiecz.

(5366K¹)

ZYGZAKI U kogo taniej.

Przed kilku dniami jeden z obywateli naszego grodu zwołaniem rozwoju handlu żydowskiego wychodząc z tego założenia że u żyda taniej" chcąc nabyć środek leczniczy „Phlogetan” specyfik wyrabiany wyłącznie przez jedną z firm czeskich wstąpił do apteki p. Zundelewicza (Piotrkowski 25) tu zarządano od niego 8.000 mk. Niemogąc się zgodzić na taką wysoką cenę zdecydował on obejść jeszcze kilka aptek. I rzeczywiście, trud opłacił mu się, ponieważ przekontł się że u Epszteina (Piotrkowska róg Radwaniskiej) cena była tż... 19.000 mk: a u Rozenbluma przy Cegielnianej róg Gdańskiej 16,500 mk.

Badź co badź będąc człowiekiem niezamężnym i obciążonym rodziną, nie mógł sobie pozwolić na wydatek tak znacznej sumy na lekarstwo. Przechodząc ulicą Piotrkowską zdecydował się wstąpić tym razem do firmy chrześcijańskiej t. j. do składu aptecznego Ludwik Spiess i S-ka i jakie było jego zdziwienie kiedy za ten środek zażądano od niego tylko... 5.000 mkp: Naturalnie! że szczęśliwiec nabył zaraz potrzebny mu specyfik i wychodząc ze sklepu przysięgał sobie że więcej noga jego nie przestąpi progę handlu żydowskiego.

I słusznie! lecz czy dotrzyma swego słowa?

Faktycznie jest to objawem niebywałego paskarstwa że ten sam środek apteczny w jednej aptece kosztuje prawie 4 razy drożej niż w innej. Tak! fakt winienby sobie zanotować w pamięci urząd walki z lichwą i zastosować do paskarzy środki któremi dawno już się im grozi.

A swoją drogą niech powyższy przykład służy za dowód o ile uczciwsze są sklepy chrześcijańskie.

Korwin.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

14 stycznia Hilarego.
Wschód słońca g. 7 m. 44
Zachód g. 3 m. 41

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Horszyński” wiecz. „Morturi”.
Filharmonja (Dzielnia 20)

Teatr „Scala” (Cegielniana 18)
„Variete”

Casino (Piotrkowska 87)

„Wszystko się kręci”

„Luna” (Przejazd 1)

„Córka Faraona”.

„Odeon” (Przejazd 2)

„Szał zemsty”. II „kobiety i on”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Śród śnieżnych zamięci Alaski”

„Nowości” (Piotrkowska róg Główniej)

„Robinson Krazoe” 3-cia serja.

— Kalendarzyk historyczny.

1520 Ukończenie sejmu Piotrkowskiego.

1576 Zjazd królowski w czasie bezkrólewia po Henryku Waleczyku.

Wiadomości bieżące

— Wezwanie do rezerwistów rocznika 1883 — 1892.

Ze względu na potrzebę, przy mającej nastąpić rejestracji obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, urodzonych w r. 1883-1899, większą ilość pisarzy wzywam.

Rezerwistów roczn. 1883 — 1892, mogących zastąpić siły pisarskie, do ochotniczej służby wojskowej na przeciąg 10 tygodni.

Rezerwiści, którzy, wnoszą się ochotni-

Paczki

Ciasta na zamówienie

„SWITEZIANKA”

Telefon 23-45.

Łódź, Zamenhofs (Rozwadowska) 1.

Nowo utworzona, specjalnie dla Sz. klientów kupującej nasze wyroby cukiernicze do domów.

5247s

Właściciel Jan Pujdak.

co do tej służby otrzymają:

1) Normalne uposażenie szeregowych.

2) Dyjety dietetyczne,

3) Zakwaterowanie,

4) Umundurowanie, o ile pełnić będą służbę poza obreębem swej gminy,

5) Czas przebyty w tej służbie, zaliczony zostanie rezerwistom, ochotnikom jako jedno ćwiczenie w rezerwie,

6) Rezerwiści ci pełnić będą służbę przeważnie w swych gminach i powiatach.

Niechaj więc korzystają z powyższych udogodnień ci rezerwiści wyżej wymienionych roczników, którzy, umieją biegle czytać i pisać po polsku i niechaj zgłaszają się w najbliższej ich miejsca pobytu P. K. U. tembardziej, że liczba powołanych jest bardzo ograniczona.

Zgłaszać się można od dnia 14 do 21 stycznia b. r. włącznie.

Dowódca Korpusu Nr. IV (—) Majewski generał dywizji.

— Mianowanie D-cy Miasta.

W Dzienniku Personalnym M. S. Wojsk Nr. 2 z dn. 6-1 23 r. został ogłoszony dekret z dn. 12 listopada 1922 r. o mianowaniu pułk. Lewszeckiego Józefa d-cy Miasta Łodzi generałem brygady.

Gen. Lewszecki w czasie tworzenia oddziałów polskich na wschodzie bierze czynny udział w organizacji I korpusu w którym został wyznaczony na dowódcę 7 p.p. a następnie bierze udział w walkach z bolszewikami.

Po demobilizacji Korpusu I bierze udział w organizowaniu tajnych związków wojskowych, mających na celu walkę z okupantami.

W listopadzie 1918 r. bierze udział w rozbrajaniu okupantów, a następnie zostaje mianowany d-cą IX Okr. Wojsk. w Kaliszu. W uznaniu wybitnej działalności na polu organizacji wojska zostaje powołany w czerwcu 1919 r. do Łodzi na stanowisko inspektora piechoty.

W czasie inwazji bolszewickiej gen. Lewszecki broni linii Mieszawa — Włocławek — Płock za co zostaje nagrodzony podwójnym „Krzyżem Walecznych”.

W r. ub. obejmuje stanowisko K-ty Miasta Łodzi, na którym pozostaje do dziś. Zawsze niezamordowany i energiczny utrzymuje w garnizonie tu. karność i dyscyplinę.

Wiadomość o awansie gen. L. wywołała w szerokich kołach łodzian szczerą radość.

— Sytuacja strajkowa.

Sytuacja strajkowa jest bez zmiany tj. prawie wszystkie wielkie i średnie zakłady przemysłowe są w ruchu, tylko w mniejszych fabrykach gdzie pracują w większości żydzi czy inni komuniści praca jest zawieszona.

Strajk urządzony przez socjalistów nie udało się i teraz próbują w jakiś sposób wycofać się z honorem. Na prawo i lewo robią zabiegi, podlegają gdzie mogą, celem wywołania ogólnego strajku jednakże na nic się to nie udaje.

Wczoraj na Górnym Rynku poseł Szczerkowski miał wiec na którym nawoływał klasowców do jaknajdłuższego strajkowania. Nic to nie pomogło!

— Łódź na wystawie higienicznej w Strassburgu.

b) Ministerstwo zdrowia zwróciło się do związku miast polskich z propozycją wziąć udział w wystawie higienicznej, w Stras-

sburgu, w czerwcu r. b. dla uczczenia rocznicy urodzin Pasteura. Ponieważ związek miast polskich nie posiada odpowiednich urządzeń i materiału na wystawę, nie może jako taki wziąć udziału w wystawie i zwrócił się w tym celu do większych miast Polski, aby nadesłały eksponaty z dziedziny zdrowotności miasta. Sekcja do walki z gruźlicą wysłała na wystawę eksponaty i djagramaty. W tym celu również sekcja do walki z gruźlicą zwróciła się do magistratu z prośbą o wyasygnowanie odpowiednich środków pieniężnych.

— Zmiany w składzie magistratu.

W związku ze zdekompletowaniem magistratu, wskutek ustąpienia obydwu wiceprezydentów i ławnika Badziana, frakcja P. P. S. wysuwa na wiceprezydenta kandydaturę p. Waryńskiego, działacza socjalistycznego.

Na stanowisko drugiego wiceprezydenta m. Łodzi grupa radnych wysuwa kandydaturę radnego Pogonowskiego. Inna grupa radnych proponuje powierzyć funkcję ławnika Wydziału Podatkowego panu Grunbergowi, b. kierownikowi komitetu Rozdziału chleba i maki.

— Wizy do Kijowa

Wydział konsularny ukraińskiego przedstawicielstwa w Polsce otrzymał instrukcje od Ludowego Komisarjatu Spraw Zagranicznych odnośnie wydawania wiz przedstawicielom firm polskich, jakie będą uczestniczyły w Kijowskich Targach Kontraktowych.

— Związek „Praca” przeciwko strajkom.

b) Onegdaj odbyło się zebranie delegatów związku „Praca” na którym postanowiono wstrzymać się od wszelkiej akcji strajkowej. Poseł Michałak referował sprawę drożyzny oświadczając, iż związek „Praca” wystąpi do miarodajnych czynników celem wszczęcia energicznej akcji dla zwalczania drożyzny, trwając jednocześnie przy rezultatach obliczeń komisji drożyznianej jako podstawie regulującej zarobki.

— Odczyt D—r. Mogińskiego

O Pasteurze urządzony staraniem Towarzystwa Przyjaciół Francji w Łodzi odbędzie się dn. 16.1 o godz. 8 wiecz. w sali „D. O. K. Al. Kościuszki 4

— Koniec strajku pończoszników i trykotarzy.

b) W dniu 4-tym stycznia wybuchł strajk we wszystkich fabrykach pończosznich i trykotarzy z powodu odmówienia żądaniom podwyżki. W dniu wczorajszym odbyła się konferencja między właścicielami szwalni, a delegatami pończoszników i trykotarzy, na której podpisano umowę. Robotnicy otrzymali w stosunku do cennika z dnia 10 listopada od 18 grudnia 1922 r. do 4 stycznia r. b. 85 proc. podwyżki, zaś od dnia przystąpienia do pracy t. j. od poniedziałku o 40 proc. w stosunku do cennika z dn. 10 listopada r. z. W ten sposób strajk został ostatecznie zlikwidowany.

Wypadki i kradzieże

— Napad bandycki.

b) Onegdaj, gdy właściciel majątku Zelesie pow. Sieradzkiego Jan Adamski przechodził szosa łączącą w stronę lasu Leśmierskiego, napadło nań 2 uzbrojonych w rewolwery bandytów, żądając wydania im pieniędzy. Gdy napadnięty oświadczył, iż gotówki nie posiada, jeden z bandytów przystąpił mu rewolwer do głowy, a w tym czasie drugi dokonał osobistej rewizji. Bandyci zabrali Adamskiemu 115 tys. mk. gotówką, srebrny zegarek, buty i burkę, poczem zbiegli do lasu. Poszkodowany zawiadomił o wypadku najbliższy posterunek policji, lecz wysłana pogoni na ślad bandytów nie natrafiła. 2

— Zamach samobójczy.

ab) W bramie przy ul. Cegielnianej Nr. 22,usi Nowala pozbawił się życia zapomocą jodyny, Anna Cieślak lat 18, zam. przy ul. Cegielnianej 25. 2

— Pożar.

b) Wczoraj w nocy II-gi i IV-ty oddziały straży ogniowej otrzymały zawiadomienie, że przy szosie Pabjanickiej, zapaliły się komórki z drzewem i węglem należące do Ludwika Wilhelma i Tadeusza Sierpińskiego. Wobec nagromadzonego węgla i drzewa pożar był dość groźny i przerzucił się na sąsiednie komórki. Zawezwano jeszcze VII-my oddział straży ogniowej i po 2-wu godzinach pożar ugaszono. Ogółem spłonęło 14 komórek. 2

— Kradzieże.

ab) W Polskim Banku przemysłowców przy ul. Piotrkowskiej Nr. 29 z szatni, skradł nieznan sprawca damski kołnierz wartości 600,000 mkp. na szkodę Drudzińskiego Bolesława przy ul. Gdańskiej 67. 2

— Zguba.

ab) W poczekalni Grand Hotelu Kawalek Jakób zam. w Wiedniu przy ul. Waletz-Strasse Nr. 69 zgubił pierścień wartości 15 milionów mkp. 2

Cziczerin stracił głowę.

— Zmiany w polityce sowietów?

Wszyscy zauważyli dziwną zmianę w zachowaniu się p. Cziczerina pod koniec konferencji lozańskiej. Przedstawiciel sowietów stał się roztargniony, często mówił od rzeczy, machinalnie podpisywał papiery i machał ręką z irytacją, powtarzając:

— Wsio 'eto pustaki!

Członkowie delegacji sowieckiej chodzili jak struci a ktoś usłyszał jak jeden z nich mówił do drugiego:

— To wszystko od czasu, kiedy Rakowski zaprowadził go do kina

Istotnie okazało się, że Cziczerin, ujrawszy Lilianę Gish w

— Męczennicy miłości.

literalnie stracił głowę i o niczem innym już nie myślał.

Z tego powodu przewidują rychłą jego demisję i doniosłe zmiany w polityce Sowietów.

5364p1

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Dziś w niedzielę godz. 12 w pol. powtórzenie akademii ku czci Wyspiańskiego o godz. 3 pp. dla Zrzeszeń rob. i intelig. arcydzieło „Horsztyński” wieczorem wspaniały dramat R. Rolanda p. t. „Moritur” (Wilki). 2

Komunikaty

— II Sekretarjat Twa „Rozwój”.

T-wo „Rozwój” chcąc uprzystępnie zapisywanie się do T-wa otworzyło II sekretarjat przy ul. Senatorskiej 16 I. p. Sekretarjat czynny we wtorki, czwartki i soboty od godz. 6-8 wieczorem. Tam we wszystkich sprawach organizacyjnych i t. p. powinni zgłaszać się członkowie z dzielnicy Zarzew i okolicy. 2

— Organizacja dzielnicowa T-wa „Rozwój”.

W poniedziałek dnia 15 stycznia odbędzie się w sali kina „Wiktoria” przy ul. Kilińskiego zebranie organizacyjne członków i sympatyków T-wa „Rozwój” z dzielnicy Zarzew. Sprawy bardzo ważne. Obowiązkiem wszystkich członków i pragnących się zapisać jest przybyć na zebranie. Zebranie odbędzie się o godz. 7 wieczorem. (2)

— Walne zebranie członków Domu Sierot Żołn.

Zarząd Domu Sierot Żołnierskich w Łodzi, niniejszym zawiadania swych członków, że we wtorek dnia 16 b. m. o godzinie 5-jej po południu zwoleje Walne Zebranie Członków z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór prezydium, 2) sprawozdanie Zarządu za rok administracyjny 1922 3) sprawozdanie Komisji Rewizyjnej 4) wnioski Zarządu 5) wybór Zarządu i 6) wolne wnioski.

Zebranie odbędzie się w sali Kasyna Oficerskiego (Al. Kościuszki 4). W razie nieprzybycia wymaganej liczby Członków zebranie odbędzie się w tymże lokalu o godz. 6 po południu dnia 16 b. m. bez względu na ilość przybyłych członków. (2)

Ofiary

— Na Budowę domu dla akademików w Warszawie.

Zebrano między uczniami na lekcji tańca u p. Zaborskiego mk. 20,000

— Na Inwalidów.

Józefa Mirowska z powodu pogodzenia się z Antoniem Skwarczyńskim mk. 5,000
Bronisława Skubała mk. 15,000

— Na Sieroty po pol. żołn.

A. J. mk. 1,000
Kazimierz Jucewicz ku pamięci ukochanej żony s. p. Marjii mk. 5,000
W. Palczewski przegrane, jako zakład o artykuł „Dom Warjatorów” z p. G. mk. 5,000

— Na Br. tnią Pomoc Studentów Uniwersytetu Warszawskiego.

W 4-tą rocznicę bohaterskiej śmierci s. p. Kazimierza Thuana, stud. pol. w obronie Lwowa, rodzice, siostra i brat mk. 20,000

OSTRZEŻENIE!

Wobec tego, iż pojawiły się w sprzedaży czekolady rzekomo naszego wyrobu, podajemy do wiadomości pp. Kupców i P. T. Publiczności, że fabryka nasza jest **dopiero w fazie organizacyjnej** i czekolady sprzedawane jako nasz wyrób, są **zwykłymi falsyfikatami**.

Winnych rozpowszechniania tychże i podszywania się pod naszą firmę, pociągac będziemy do odpowiedzialności sądowej.

5365b1)

Fabryka Cukrów i Czekolady
Karol Gostomski i S-ka
Spółka z ogr. odp.
w Ł O D Z I.

PS. Fabryką naszą uruchomioną będzie w m. Lutym r. b., o czem nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Giełda.

Giełda Łódzka. z dnia 13 b. m.

	w plac.	żadan.	tran
Dolary St. Zjedn. czeki	21000	21200	—
gotówka	21100	21400	—
Franki belgijskie gotówka	1330	1340	—
czeki	1350	1345	—
Franki francuskie gotówka	1325	1335	1340
czeki	1490	1485	—
Franki szwajcarskie gotówka	—	—	—
czeki	4000	4100	—
Korony austriackie	0 31	0 32	—

Funtów angielskie gotówka	92,500	93000	—
czeki	100,000	101000	—
Korony czeskie gotówka	620	605	—
Marki niemieckie gotówka	2,12	2,15	—
czeki	2,05	2,10	2
Miljonówka	—	1700	—
Bank Związku Spółek Zarobkowych	—	—	—

Giełda warszawska

Dol. St. Zjed.	21800	Dol. Kanad.	21500
Marki niem.	2,12	Funt	105750
Czeki i wpłaty.			
Belgia	1395	Londyn	9800,4

Berlin	2,03	Nowy Jork	21,525
Gdańsk	2,06	Paryż	1500
Praga	625	Wiedeń	52

Akcje.

Bank hand.	36,500	Ostrowiec	90000
" Dyskont	31000	Radzki	37000
" Kredyt.	10250	Starachowice	41000
" Zjed. Z Pol.	11500	Zyrardów	1,425,000
Cukier	495000	Borkowski	6550
Drzewo	6700	Zegluga	3600
Lilpop	80000	Jabikowscy	10,900
Cegielski	70000	Nafta	5,000

Dziś i dni następnych!

ODEON

Dziś i dni następnych!

II (ostatnia) serja wybitnego obrazu

SZAŁ ZEMSTY p. t. „DWIE KOBIETY I ON“

Dramat życiowy w 6 aktach.

W rolach tytułowych uroczą

Sybill Smołowa i E. Mierendorf

odtwórcą głównej roli w słynnym obrazie „WŁADCZYNI SWIATA“.

Początek przedstawień o godz. 3-ej pp.

(5367b)

Początek przedstawień o godz. 3-ej pp.

Zakład freblowski Wandy Budnej

dla dzieci od lat 3 do 7. — Łódź, Sienkiewicza 67 m. 5.
Zajęcia rozpoczną się w poniedziałek dnia 15 b. m. o godz. 10-ej.
Zapisy przyjmuje kancelarja od 10 do 1-ej i od 3—5 popoł.

5366K1

Węgiel kostkowy, cena mk. 10,7000 za 100 ks (1 korzec) z kopalni T-wa Górniczo-Przemysłowego „SATURN“ Zagłębia Dąbrowskiego

do nabycia dnia 15 b. m. po 2 — 5 korcy na składzie p. A. O. TESCHICHA, Kilińskiego 62, ogółem około 200 korcy.

O nadejściu dalszych transportów, bezpośrednio z kopalni, nie o-mieszkamy zawiadomić Szanowną Publiczność.

91b1

Związek Kupców Materiałów Opałowych w Łodzi Kilińskiego 61.

Nie kupujcie towarów!

poniżej nie przekonacie, że najtaniej kupuje się w sklepie, gdzie pod firmą;

Najtańsze źródło

bo w mieszkaniu prywatnym.

Łódź, ul. Dzielna № 36, tel. 13—87.

Towary białe, płótna kolorowe, na wyspy, poście/ cangi różne, chustki, bostony, szewioty, korty, sukna, sibiry barchany, flanele, podszewki, nici i inne towary.

Uwaga! Hurtownikom fabryczne ceny. Również wysyłam odpowiednie tow. podług zamówień. 5364b

„Margot“

Piotrkowska № 64,

Firma egz. od 1897 r.

Sweatry, Jumpry, Konfekcja damska

Wykwintna bielizna.

Pantofle zakopiańskie.

FARTUCHY.

Poszukuje

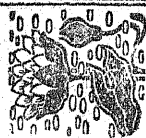
rutynowanego korepetytora
Oferty do Rozwoju pod „Rutynowany“ (80K2)

Najnowsze

Paryskie Zurnale Mód na sezon wiosenny i letni w wielkim wyborze nadeszły G. RESTEL Piotrkowska 84. (5368K)

Szwajcarskie gorzkie zioła d-ra BAUERA ułatwiają funkcje żołądka idealny środek przy stałych zaparciach (obstruacjach). Zadać w aptekach i składach. Apteka W. Sokolewicz, Przejazd 19, wprost poczty. (63b10)

Odmożenie. Maść (z kognikiem) „Mrozol“ leczy, goi ranki za pobiega odmrażaniu kończynt Sprzedają Apteki i składy ap9 W Sokolewicz Przejazd № 1 apteka wprost poczty. (4825K)

Dr. med. (39b4)

I STUPAY

Specjalista chorób oczu.
Ordynuje od 4 — 7 p. p.
ZACHODNIA 63.

Nemoroidy usawa ból, pieczenia, swędzenia, krwawienia — zmniejsza guzy (żylaki) Varicol (Czopki nemoroidy z kognikiem) w aptekach i wprost poczty. (26)

LEKARZ DENTYSTA

A. Struński

orzeprowadził się na Al. KOSCIUSZKI 41.
W.U.Zdr. Publ. № 2935120 (24b)

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6 5157

Dr. Edmund Eckert

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 3—8 po poł.
Kilińskiego 157. przy Główniej W.U.Z.N. 516. 16-IV 1922 49914

Dr. Michał Lipski

Choroby skórne, weneryczne moczopłciowe Dzielna 53
Przyjmuje 8—9 i 2—5 w święta 9—11 i 4—6
W.U.Z. № 519 5220KO

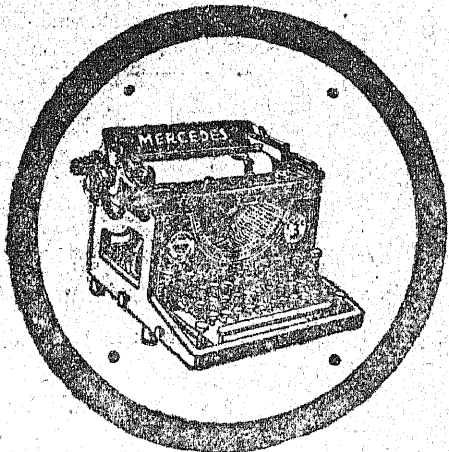
Najlepsza, najhigieniczniejsza przysypka dla dzieci

Puder „DZIOZI“ z kognikiem

Sprzedają apteki i składy apteczne. Apteka W. Sokolewicz Przejazd 19. (64K10)

Dr. STAWOWCZYK

Sienkiewicza 29.
Choroby wener. i skórne
Przyjm. 9—10¹/₂ i 5—7. 148913b

MASZYNY DO PISANIA

„MERCEDES“

kasy kontrolujące

„NATIONAL“

Amerykańskie meble i urządzenia biurowe

— poleca —

Spółka Handlowa

Wołwodzki i Lezon

ul. Sienkiewicza Nr. 35

5359s1

Teatr Świetlny

„Nowości”

Dziś HANUSIA

Silny dramat nastrojowy w 6 aktach, podług powieści GERHARDA HAUFMANA
Film ten przewyższa swą treścią i wartością artystyczną wszystkie najlepsze dzieła sztuki kinematograficznej. — Niezwykły sukces! — Przekonajcie się! (5836K2)

OBUWIE najnowsze PARYSKIE i WIEDENSKIE fasony

z najlepszych zagranicznych skór
STELZNER i WEBER
ŁÓDŹ, UL. PIOTRKOWSKA 141.

Specjalność: Wytworzone pantofelki balowe, jedwabne i lakierowe w bogatym wyborze.

Przyjmuje obstalunki. 508b12

„DAK”

Piotrkowska Nr. 149 (w podwórzu na prawo)

— poleca —

HURTOWO i DETALICZNIE

Bawełniane wyroby

Fabryki: Karola Th. Buhle, Łódź.

Tow. Akc. L. Geyera

„ Scheiblera i Grohmana

Półwełniane i Wełniane wyroby

Fabryki Tow. Akc. A. G. Borsta

„ „ R. Kindlera

Lniane wyroby

Fabryki Zyrardowskiej Manufaktury.

Hurt: 1 i 2 piętro.

(Od 9-1 i 5-7)

Detal na parterze.

(74534K)

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW

LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS

145. Piotrkowska 145.

za plombowanie, oraz wprawianie zębów
opłata podług taxy. 4818k

Suknie

Bluzki

4548d12

Spodnioczki

Palta i kostjomy

poleca w wielkim wyborze

Chrześcijański dom ubiorów damskich

A. CABANEK

Napiórkowskiego 49 (Staro Zarzewska)

filja I Piotrkowska Nr. 275

„ II Zakątna „ 64

Pracownia wykonuje zamówienia z własnych i powierzonych materiałów. —

Tanio i solidnie!!!

Oszczędza ten kto zaopatruje się na zimę **zawczasu kupując na raty lub za gotówkę w firmie**

„WYGODA” Piotrkowska 238

konfekcję damską, męską i dziecięcą, manufakturę i obuwie, które posiada w wielkim wyborze

UWAGA: Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ch dni

(Filij nie posiadamy)

(4762K1)

Splata ratami !!!

Każda rodzina może się zaopatrzyć w białe towary (bielizniane), pościelówkę, wyspy; gotowe damskie palta, płaszcze jesienne i zimowe, męskie palta, barchany, flanele, surówki, trykotażę, koszulki, kalesony, halki, kaptany i inne.

„WYGODAPOL” Konstanyńska 3, w podwórzu.

Ogłoszenie zachowań

(4404k9)

Na raty!

4099s50

Wszelką garderobę męską i damską, obuwie, rozmaite towary
łokciowe, bieliznę i t. p.

UWAGA: Wykonuje wszelkie obstalunki podług najnowszych fasonów

„Ekonomia” Górny Rynek 56.

Laboratorium Chem. — Farmaceutyczne

„LEKPOL”

ul. Piotrkowska № 128,

poszukuje do kupna posesji z budynkiem

(może być zniszczony). Pośrednictwo nie wyłączone. (54b2)

Tania wyprzedaż

bielizny trykotowej i wielki wybór bluzek

STELZNER i WEBER

Łódź, Piotrkowska 141

5350b

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych

Odnaczona złotym medalem

Mistrzini cechu A. KOBYDŁOWSKIEJ

Łódź, Piotrkowska 154.

Kurs kroju pasowania i modelowania, kurs szycia i mierzenia, kurs wszelkich robót ręcznych, robót freblowskich, słojd drzewny, piłkowy, introligatorstwo, koszykarstwo, zdobnictwo, rysunki i wycinanki. Dla nauczycielek, robót kursy dopełniające. Po skończeniu kursie uczennice otrzymują świadectwo. Dla pracujących kursy wieczorowe. Zapisy w kancelarii szkoły od 10-1 i od 6-8. Sprzedaż fasonów papierowych. Uczennice przyjezdne mogą być na stałe. 4833K1

! NA BALE I WESELA!

zamawiajcie

Ciasta, Torty, Pączki, Faworki i t. p.

w Fabryce Cukierniczej

„SYNTEZA”

Sp. z ogr. odpow.

Łódź, ul. św. Anny 24.

Sprzedaż detaliczna w cukierni przy rogu ul. Piotrkowskiej i Karola.

Uwaga! Stowarzyszeniom i związkom Rabat.

(5357b3)

**Czego czekacie ?
Panie i Panowie**

Czy nie wiecie, że wszystko co chwila drożeje a przecież każdy z was potrzebuje na zimę towary na płaszcze, ubrania, suknie, kostjony i bieliznę. Są do nabycia dla własnej potrzeby lub na sprzedaż, praktyczny, mocny w noszeniu, towar

5 mtr. **UBRANIE** męskie **42,000** za mk.

Wyższe gatunki czystej wełny od 55.000 do 75.000 mk.

Najwyższe 100,000 i 120,000 Również są do nabycia po cenach fabrycznych resztki płótna białego i kolorowego na bieliznę i pościel, szewioty wełny, koreiki na damskie suknie, wełoury na płaszcze, baa i barchany, cągci enuski ciepłe, obrusy kapy, pończochy nieci i wiele innych towarów

Skład fabr. **M. Brwi** Łódź ul. Piotrkowska 56 w podwórzu

Daje na raty

wszelką garderobę damską

męską, oraz sweatry gotowe i na obstalunki

Pracownia A BERGER. Łódź, Południowa 6 praw. of. 269K

Na raty!

Schody żelazne

lub stopnie do schodów betonowe, także drenaż betonowy na pół metra średnicy kupie Ludwiki 73, u gospodarza. (45b)

Płace

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zegary, oraz różną biżuterję Konstanyńska 7 Milich. prawa oficyna I-sze piętro. 3599k

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak: Lisy, Wilki, Kuny, Tchórze, Wiewiórki, Sobole, Kangury i t. p.

Kupimy nietylko te, które sami upolujecie, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przynieście do nas, możecie zarobić ładne pieniądze.

Prześlij skórę na próbkę a damy Ci cenę.

Kupujemy tylko świeże skóry **S. FIRTKO**
426 Penn Ave. Pittsburgh Pa
United States of America
503K0

Kupię dom

lub domek murowany obowiązkowo wolne dwa pokoje, ostatecznie za miastem przy linii tramwajowej. Oferta z cenami Jarmark Piotrkowska 44. dla kasjera. 8632

Poszukuję

starszej osoby do samodzielnego prowadzenia składni czekolady i biurowości. Oferty: skrzynka pocztowa „105”. 83b1

Dom

z mieszkaniem w centrum miasta sprzedam. Adres: Al. Kościuszki 41, m. 33. 843

Na wypłatę

franki obrusy ręczniki płótna towary damskie i męskie Markowicz i Ska Piotrkowska 37 w podwórzu. 272g

Do wynajęcia

duży pokój z kuchnią umeblowany, na parterze. Wadomość od 9 do 12 i od 6 do 9 pp. Kniaziewicza 20. (naprzeciw parku jallanowa) C. Elliott. 8591

Dr. Artur Banasz

urolog. (5356b)

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczopięciowych; chrończna rzeżączka. Od 5 1/2 — 7 w. Monuski 11.

Dr. Eugenia Gerszuni

Piotrkowska 121

Choroby kobiece i weneryczne. Choroby. Przyjmuje od 12 — 1 od 4 — 6, w niedzielę i święta od 9 — 12. 5202k1

